voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 9 november 2018

onderwerp	Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2018
portefeuillehouder	
informant	Zanden, Gerdien van der (2255)
medeopstellers	
afdeling	Concernstaf
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2018 Bijlage: Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2018

Voorgesteld besluit raad

1. In te stemmen met de geactualiseerde nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2018.
2 Eén indicator voor het weerstandsvermogen voor de gehele gemeentelijke begroting te hanteren.
3 De indicator vast te stellen op de normratio van 0,8 en daarbij een bandbreedte van 0,2 hanteren waarbinnen de ratio zich mag bewegen.
4 Kennis te nemen van de wijze waarop het college risicomanagement wil versterken.1.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 4 oktober 2018

Openbaar

Onderwerp	Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2018
Versienummer	1

Portefeuillehouder	K. Sloots
Informant	Paul Feldbrugge / Jan van Dijk
Afdeling	Concernstaf
Telefoon	(038) 498 3067/2664
Email	P.Feldbrugge@zwolle.nl / J.van.Dijk@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel	10.1.1 We voeren een solide financieel beleid
Begroting wijzigen	Nee
Dekking ten laste van	

Bijlagen
Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2018

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 In te stemmen met de geactualiseerde nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2018.
2 Eén indicator voor het weerstandsvermogen voor de gehele gemeentelijke begroting te hanteren.
3 De indicator vast te stellen op de normratio van 0,8 en daarbij een bandbreedte van 0,2 hanteren waarbinnen de ratio zich mag bewegen.
4 Kennis te nemen van de wijze waarop het college risicomanagement wil versterken.

Datum 4 oktober 2018

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Voor u ligt een geactualiseerde nota risicomanagement en weerstandsvermogen. De huidige nota dateert uit 2012 en is op diverse onderdelen niet meer up-to-date. De voorliggende nota is onder andere aangepast naar aanleiding van de aangescherpte risicobeheersing op basis van het verbeterplan sturing en beheersing projecten als vervolg op het Lysias rapport omtrent het project Stadskamer en het onderzoeksresultaat met betrekking tot de sturing en monitoring in het sociaal domein.
Daarnaast is rekening gehouden met de gewijzigde regelgeving, zoals de verplichte eerdere winstneming op de grondexploitaties waardoor de mogelijkheid om risico's binnen een positieve grondexploitatie op te vangen (bijvoorbeeld bij Hessenpoort) wordt beperkt.

Via deze nota geven wij invulling aan het voornemen uit het coalitieakkoord om bij de begroting een actualisering van de nota risicomanagement en weerstandsvermogen aan de raad voor te leggen en daarbij een voorstel te doen tot het bepalen van een indicator voor het weerstandsvermogen.

De nota bevat het Zwolse beleid op het gebied van risicomanagement en weerstandsvermogen en is daarmee een kader stellend document.

Beoogd effect
Een helder kader te scheppen omtrent het risicomanagement, welke verbeterslagen wij willen maken om de risico's nog beter te beheersen en hoe hoog het benodigd weerstandsvermogen moet zijn. Het onderscheid in een weerstandsvermogen voor vastgoed en algemeen wordt opgeheven.

Argumenten
Ad 1
Bij een gedegen financieel beleid zijn het risicomanagement en het weerstandsvermogen een essentieel onderdeel. Risicomanagement is het geheel aan activiteiten en maatregelen gericht op het expliciet en systematisch omgaan met en het beheersen van risico's. Weerstandsvermogen is een waarborg voor de financiële gezondheid van de gemeente. Als een onverwachte financiële tegenvaller zich daadwerkelijk voordoet, hoe vangen we dit dan op?

Met het toepassen van het risicomanagement streven wij de volgende doelstellingen na:
- Het maken van verantwoorde keuzes in het al dan niet aanvaarden van risico's;
- Zorgdragen dat het optreden van (ongewenste) risico's zo weinig mogelijk effect heeft op gemeentelijke doelstellingen;
- Het stimuleren en benutten van gewenste risico's die een positief effect hebben op gemeentelijke doelstellingen;
- Het minimaliseren van de (ongewenste) financiële, imago- en vertragingsgevolgen van ontstane risico's;
- Het stimuleren en vergroten van het risico-bewustzijn van de organisatie;
- Het inzichtelijk maken van de risico's die de gemeente loopt;
- Het verbeteren van de sturing op risico's;
- Het voldoen aan de wettelijke vereisten over het weerstandsvermogen uit het Besluit Begroting en Verantwoording voor gemeenten (BBV).

Datum 4 oktober 2018

Ten aanzien van het bepalen van het weerstandsvermogen wordt het onderscheid tussen vastgoed en algemeen opgeheven. In de huidige opzet is sprake van twee weerstandsvermogens die echter wel via dezelfde berekeningsmethode worden bepaald en ook is voor beide onderdelen het weerstandsvermogen ondergebracht in de algemene concernreserve.

De huidige berekeningsmethode voor het benodigd weerstandsvermogen is:
Voor beide onderdelen afzonderlijk geldt een ondergrens van € 10 mln., tenzij de gewogen risico's lager zijn dan deze ondergrens, dan geldt een ondergrens gelijk aan risico's. Daarnaast geldt een ondergrens van 50% indien de risico's boven de € 20 mln. uitkomen.
Samengevat:
Bij risico's < € 10 mln. geldt benodigd weerstandsvermogen gelijk aan risicobedrag
Bij risico's van € 10 tot € 20 mln. geldt minimaal benodigd weerstandsvermogen van € 10 mln.
Bij risico's > € 20 mln. geldt een minimaal benodigd weerstandsvermogen van 50% van de risico's.

Door de samenvoeging blijft gewaarborgd dat bijstellingen in het risicoprofiel van het vastgoed niet direct tot een aanvulling vanuit de algemene middelen leidt. Er is zelfs sprake van een stabielere situatie door het weerstandsvermogen als één geheel voor de totale gemeentelijke risico's te beschouwen.

Naar aanleiding van raadsvragen gaan we met ingang van de begroting 2019 de reden waarom bepaalde risico 's een vertrouwelijk karakter hebben beter beargumenteren.

Ad 2
Met betrekking tot het weerstandsvermogen stellen wij voor één indicator te hanteren voor de gehele begroting, zodat het inzicht in de ratio tussen risico's en beschikbaar weerstandsvermogen wordt verbeterd. Door het hanteren van één indicator met bandbreedte verwachten wij het inzicht in de dekkingsgraad (weerstandsratio) van de risico's beter inzichtelijk te maken en daarmee de bestuurlijke behandeling van de risico's en de daarbij behorende weerstandscapaciteit te verbeteren. Ook het benchmarken wordt hiermee vergemakkelijkt.

Het uitgangspunt blijft dat we gelet op de ambities van de stad, de onzekerheden over de ontwikkelingen van de open-eindregelingen en grondexploitaties voldoende weerstandsvermogen achter de hand houden om risico's op te vangen.
De weerstandsratio wordt berekend door de risico's te delen door de beschikbare weerstandscapaciteit in de algemene concernreserve.

Ad 3
Voorgesteld wordt de indicator voor het weerstandsvermogen vast te stellen op 0,8, met het hanteren van een bandbreedte van 0,2. Indien de ratio minder dan 0,2 afwijkt van de norm dan is geen actie vereist. Indien de afwijking meer dan 0,2 afwijkt (plus of min) dan zal het college een voorstel aan de raad voorleggen, waarin:

- Bij een ratio beneden 0,6 een voorstel wordt voorgelegd hoe binnen een halfjaar de ratio weer binnen de bandbreedte kan worden gebracht.
- Bij een ratio boven de 1,0 wordt een voorstel voorgelegd of het noodzakelijk is de middelen als weerstandsvermogen aan te houden of dat het surplus kan worden toegevoegd aan de incidentele bestedingsruimte.

Datum 4 oktober 2018

De motivering om de norm lager te stellen dan 1,0 is dat de risico's bruto worden berekend, dat wij door proactief op de risico's te sturen de daadwerkelijke risico's beperken en niet alle risico's zich tegelijk voor zullen doen. De ervaring van uit het verleden bevestigen dit beeld.

Ten opzichte van het huidige beleid is de voorgestelde norm iets behoedzamer, namelijk ondergrens nu 0,6 als ratio en dit was 0,5. Ten opzichte van de vorige nota constateren wij wel dat de begroting door de decentralisatie van de sociaal domein taken is vergroot en het daardoor realistisch is om ook de ratio iets hoger te leggen.

Ad 4
Ervaringen uit het verleden geven ook aan dat we voortdurend risicomanagement willen versterken. De opgaves voor de stad worden groter, de uitvoering steeds complexer. Met een pakket aan maatregelen willen we risicomanagement verder versterken,

Risico's
Inherent aan het sturen op een organisatie als de gemeente Zwolle, en hoe goed risicomanagement zich ontwikkelt, is het een gegeven dat risico's kunnen optreden die niet voorzien waren of waar de impact groter is dan van tevoren voorzien. Hiervoor is een standaard stelpost opgenomen.

Financiën
De begroting 2019 is opgesteld op basis van de geactualiseerde nota risicomanagement en weerstandsvermogen. In algemene concernreserve is € 27,5 miljoen aanwezig om de geïnventariseerde risico's van circa € 34 miljoen op te vangen. Hiermee ligt de weerstandsratio op 0,8.

Communicatie
De nota is onderdeel van de begrotingsbehandeling 2019.

Vervolg
Als onderdeel van de beleidscyclus worden de risico's halfjaarlijks geïnventariseerd en via de begroting en rekening aan de raad voorgelegd.

Openbaarheid
Openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 50030

Onderwerp Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2018

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 12-10-2018

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 9 november 2018,

de voorzitter,

de griffier,